

Østre Landsret
Præsidenten

Jmt. mødt.

25 SEP. 2009

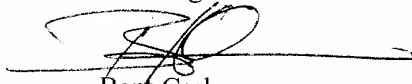
Den **24 SEP. 2009**
J.nr. 40A-ØL-47-09

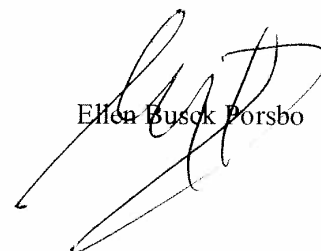
Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Justitsministeriet har ved brev af 2. september 2009 (Sagsnr. 2009-740-0371) anmodet om at modtage en udtalelse om udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift.

I den anledning skal jeg meddele, at forslaget ikke giver landsretten anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Busck Dorsbo

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 40A-VL-44-09
Den 21/09-2009

I et brev af 2. september 2009 (Sagsnummer 2009-740-0371) har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om et udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift).

I den anledning skal jeg meddele, at udkastet ikke giver landsretten anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Denne udtalelse sendes elektronisk til jm@jm.dk

Med venlig hilsen

Bjarne Christensen.

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Præsidenten
Domhuset, Nytorv
1450 København K.
Tlf. 33 44 80 00
Fax 33 44 84 88
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J. nr. 9099.2009.44

Dato 24. september 2009

Ved e-mail af 2. september 2009 har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift).

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at forslaget ikke giver byretterne anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Der henvises til J. nr. 2009-740-0371.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Domstolsstyrelsen

Justitsministeriet
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
Fax +45 7010 4455
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09
EAN-nr. 5798000161184

J. nr. 2009-4101-0037-2

Sagsbeh. Mette Kjølby Olesen
Mail mko@domstolsstyrelsen.dk

23 SEP. 2009

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift).

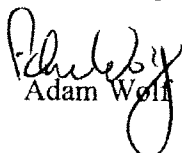
Justitsministeriet har ved brev af 2. september 2009 anmodet om en udtalelse om ovennævnte udkast til lovforslag.

Da lovforslaget i vidt omfang bygger på Domstolsstyrelsens anbefalinger til ændring af regler som opfølgning på blandt andet Visionsudvalgets arbejde, kan styrelsen fuldt ud tilslutte sig de foreslåede lovændringer, der vedrører dommeruddannelse mv., ligesom styrelsen fuldt ud støtter ændringen af retsplejelovens § 32, der bygger på en anbefaling fra en arbejdsgruppe under Domstolsstyrelsen, og ændringen af retsafgiftsloven.

Styrelsen har ikke i øvrigt bemærkninger til lovforslaget.

Der henvises til j.nr. 2009-740-0371.

Med venlig hilsen

Adam Wolf

DEN DANSKE DOMMERFORENING

Dato: 24. september 2009

Justitsministeriet
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Justitsministeriet har i brev af 2. september 2009 anmodet om en udtalelse om udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift).

I den anledning kan jeg oplyse, at forslaget ikke giver Dommerforeningen anledning til bemærkninger.

Der henvises til sagsnr. 2009-740-0371.

Med venlig hilsen

Jørgen Lougart

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Jmt. Mdt.
23 SEP. 2009

Den 21. september 2009

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven,
lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter - Sagsnr. 2009 -
740-0371**

Landsklubben har modtaget nævnte lovforslag til høring.

Vi har ingen bemærkninger til forslagene.

De venligste hilsner
HK Landsklubben Danmarks Domstole

Kate Kengen

Kate Kengen

Justitsministeriet
Lovafdelingen

2009 NR. 740-0371

Akt.nr. 19

Maj-Britt Skjoldan

Fra: Kate Kengen [KAKE@domstol.dk]
Sendt: 30. september 2009 16:39
Til: Maj-Britt Skjoldan
Emne: SV: Ændring af HK Landsklubben Dommerkontorerne til HK Landsklubben Danmarks Domstole
Prioritet: Høj

Kære Maj-Britt Skjoldan

Det er helt korrekt nu "HK Landsklubben Danmarks Domstole" – og det må det meget gerne ændre til.

De venligste hilsner
Kate Kengen

Fra: Maj-Britt Skjoldan [mailto:msp@jm.dk]
Sendt: 30. september 2009 16:21
Til: Kate Kengen; katekengen@mail.tele.dk
Emne: Ændring af HK Landsklubben Dommerkontorerne til HK Landsklubben Danmarks Domstole

Kære Kate Kengen

Jeg skriver til dig i din egenskab af formand for HK Landsklubben Danmarks Domstole.

I forbindelse med det lovforslag om dommeruddannelse mv., som netop har været i høring, er vi blevet opmærksom på, at der i domstolsstyrelseslovens § 4, stk. 3, står "HK Landsklubben Dommerkontorerne". Da vi alligevel skal ændre i § 4, kunne det være hensigtsmæssigt nu at ændre "HK Landsklubben Dommerkontorerne" til "HK Landsklubben Danmarks Domstole".

Jeg vil derfor høre, om "HK Landsklubben Danmarks Domstole" er den korrekte betegnelse, og om I i givet fald er enige i, at vi laver den pågældende ændring nu.

Hvis vi skal have ændringen med i denne omgang, skal jeg venligst bede om svar i morgen, torsdag. Beklager den meget korte frist.

Med venlig hilsen
Maj-Britt Skjoldan

JUSTITSMINISTERIET

Maj-Britt Skjoldan
Fuldmægtig

Tlf.: 7226 8793
Mail: msp@jm.dk

Slotsholmsgade 10
1216 København K
7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Præsident Jens Feilberg
Sø- og Handelsretten
Bredgade 70, 1260 København K.
Tlf.: 33 47 92 22 Fax.: 33 47 92 82

Justitsministeriet
Slotholmsgade 10
1216 København K

Den 21/9 2009
J.nr. H 24/09

Udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven mv., sagsnr.2009-740-0371

Vedrørende forslaget pkt. 10 bemærkes:

Sø- og Handelsretten kan tilslutte sig at der gives mulighed for tidsbegrænset ansættelse af dommerfuldmægtige. Det vil kunne øge tilgangen af fuldmægtige til domstolene og herunder navnlig give mulighed for ansættelse af jurister med nogle års erfaring fra andet juridisk arbejde som dommerfuldmægtige.

I lovforslagets indledning anføres at det giver mulighed for bl.a. tidsbegrænset ansættelse af dommerfuldmægtige. Lovforslagets pkt. 10 vedrører imidlertid alene adgangen til prøvelse af afslag på fast ansættelse af en ansøger der tidligere har været ansat i en tidsbegrænset stilling som dommerfuldmægtig.

Det synes ønskeligt at lovforslaget direkte og ikke blot forudsætningsvist giver adgang til sådanne ansættelser.

Det bør i denne forbindelse overvejes om der skal fastsættes en længste tid for tidsbegrænsede ansættelser. Længstetiden bør formentlig ikke være mere end to-tre år.

Efter forslaget kan enhver der tidligere har været ansat som dommerfuldmægtig i en tidsbegrænset ansættelse, påklage et afslag, uanset om der på tidspunktet for afslaget er hengået mange år. Dette er formentlig ikke tilsigtet.

Det bør for klarhedens skyld fastslås at adgangen til at indbringe et afslag for Klageretten også omfatter ansøgere der på tidspunktet for afslaget endnu er ansat ved domstolene.

Forslaget øvrige dele giver ikke SH anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jens Feilberg

Justitsministeriet
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Justitsministeriet har ved brev af 2. september 2009 anmodet om en udtalelse vedr. udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter.

Dommerfuldmægtigforeningen har følgende bemærkninger:

Ad § 1 nr. 1.
Ændring af § 19, stk. 4

Dommerfuldmægtigforeningen blev i slutningen af 2007 bekendt med, at Domstolsstyrelsen havde ansat 2 cand.jur'ere og en cand.jur.merc. som juridiske fuldmægtige ved Tinglysningssretten. De var i modsætning til fuldmægtige efter retsplejelovens begreb kun ansat ved Tinglysningssretten og var efter Domstolsstyrelsens opfattelse ikke omfattet af retsplejelovens ansættelsesværn, idet de ikke skulle afgøre tvister.

Da der på det tidspunkt også blev ansat andre akademikere end cand.jur'ere som administrationschefer ved nogle retter, ændrede Dommerfuldmægtigforeningen i 2008 sine vedtægter, således at alle, der er medlemmer af DJØF og ikke er udnævnte dommere, er medlemmer. De nuværende 5 juridisk fuldmægtige og de 3 barselsvikarer, der p.t. er ansat ved Tinglysningssretten, er således vore medlemmer, såfremt de er medlemmer af DJØF.

Vi udtrykte straks betænkeligheder over for Domstolsstyrelsen. Det bemærkes, at ansættelsen skete uden forudgående høring eller orientering af Dommerfuldmægtigforeningen, andre faglige foreninger eller HSU m.v.

Vores bekymring var primært af retssikkerhedsmæssig karakter. Der var tale om en helt ny type jurister ved domstolene, og det har altid været anset for afgørende, at man som jurist var sikret uafhængighed i sine afgørelser.

Det kan efter vores opfattelse være svært at identificere, hvornår der foreligger en tvist i en tinglysningssag. Der er jo ikke parter, som i de fleste andre sager ved domstolene. Det tilføjes, at der ikke er eller har været nogen dommerfuldmægtige ansat ved Tinglysningssretten. Der er således kun 2 ansatte ved Tinglysningssretten, der kan afgøre tvister, nemlig præsidenten og sekretariatschefen.

Desuden må det også for den professionelle bruger være meget svært for ikke at sige umuligt at gennemskue den basale forskel på en dommerfuldmægtig/retsassessor og en juridisk fuldmægtig. Det gælder både, når man modtager en afgørelse, men også - og måske især - hvis man er utilfreds med den og kærer. Såfremt afgørelsen er truffet af en juridisk fuldmægtig, vil der nemlig også kunne være spørgsmål om, hvorvidt der er handlet uden for bemyndigelsen, ved at der reelt er truffet afgørelse i en tvist. Såfremt man ser på Domstolsstyrelsens hjemmeside, findes der ingen oplysninger overhovedet om juridiske fuldmægtige, herunder om forhold til dommerfuldmægtige/retsassessorer. Det er heller ikke tilfældet på Tinglysningssrettens hjemmeside.

Hertil kommer, at de juridiske fuldmægtige - efter vores oplysninger - laver det samme, som en dommerfuldmægtig/retsassessor ville gøre bortset fra at underskrive fremsendelsesbreve ved kære til Landsretten. Dette er også direkte oplyst til en ansat i forbindelse med ansættelsessamtalen. Vi mener derfor kort sagt, at de pågældende burde ansættes som dommerfuldmægtige.

Domstolsstyrelsen har valgt en anden løsning, nemlig at søge særskilt hjemmel til de pågældendes arbejde. Såfremt der skal være juridiske fuldmægtige ved Tinglysningssretten, er Dommerfuldmægtigforeningen enig i, at det er vigtigt, at

der er en klar hjemmel for deres ansættelse.

På side 13 i udkastet anføres, at det "forudsættes, at sådanne akademiske medarbejdere ikke træffer judicielle afgørelser i tvistigheder, og at de derfor ikke er omfattet af ansættelsesværnet i retsplejelovens § 54 og 54a". Det formodes, at der ved en judicial afgørelse forstås en afgørelse truffet af en domstol, men som nævnt ovenfor er det vanskeligt at definere, hvornår der foreligger en tvist ved Tinglysningssretten i modsætning til i foged- eller skifteretten. Det bør derfor i givet fald beskrives nærmere, hvornår det er tilfældet, og hvordan det praktisk skal håndteres i hverdagen.

Ad § 1, nr. 8.
Ændring af § 44 b, stk. 1

Dommerfuldmægtigforeningen har været meget engageret i og er generelt meget tilfreds med Visionsrapporten og det videre arbejde med at indføre forbedringer af karriereveje og kompetenceudvikling m.v. Byretskonstitutionerne er efter Dommerfuldmægtigforeningens opfattelse en meget væsentlig nyskabelse, både for allerede ansatte ved domstolene og interesserede udefra. Dommerfuldmægtigforeningen er derfor positive over for dette forslag.

I punkt 2.1. beskrives, at forslagene om ændring af dommeruddannelse mv. tager udgangspunkt i Visionsudvalget rapport fra 2007. Det er helt korrekt, men det bør nævnes, at der har været 6 arbejdsgrupper, der i løbet af 2008 har udbygget ideerne og afgivet rapporter, og på nogle af områderne har de været yderligere arbejdsgrupper mv. Der er således senest den 3. juni afgivet en rapport om byretskonstitutioner.

Det anføres i punkt 2.2.2. andet afsnit, at konstitutionen ligger forud for en eventuel konstitution i landsretten. Der har i arbejdsgrupperne været enighed om, at det også skal være muligt at søge en byretskonstitution, efter man har været i landsretten. Der tænkes her f.eks. på en udefrakommende, der starter med at være konstitueret i landsretten, og som så på denne måde vil kunne prøve, hvordan det er at være i en byret, inden den pågældende søger en fast stilling der.

Det bør i samme punkt 3. afsnit præciseres, at konstitutionen for en allerede ansat sker ved en anden byret, end den hvor man gør tjeneste.

I 3. afsnit, 2 sætning er der en meningsforstyrrende (skrive)fejl. Der står, at den konstituerede skal følge 2 evalueringsdommere i hver 2 måneder. Det korrekte er, at den konstituerede skal følges af 2 evalueringsdommere. Og der er tale om en meget tæt kontakt. Den konstituerede skal "overtage" en stor del af evalueringsdommerens sager, og evalueringsdommeren overværer retsmøderne og læse den konstitueredes domme, kendelser mv.

Det tilføjes, at byretskonstitutionen er en mulighed både for dommerfuldmægtige og retsassessorer, hvilket bør fremgå på side 27.

Ad § 1, nr. 10.
Ændring af § 54 a.

Et andet af forslagene i Visionsrapporten, som Dommerfuldmægtigforeningen er meget positive overfor, er tankerne om turnusordninger. Dommerfuldmægtigforeningen er imidlertid betænkelig ved, om forslaget er tilstrækkeligt til at fjerne problemerne omkring ansættelsesværnet.

Indsættelse af et nyt stk. 3 i § 54 a, hvorefter afslag på ansættelse af en ansøger, der tidligere har været ansat i en tidsbegrænset stilling som dommerfuldmægtig, på ansøgerens anmodning skal indbringes for Den Særlige Klageret, forudsætter, at tidsbegrænset ansættelse som dommerfuldmægtig overhovedet kan finde sted, eller kan finde sted uden særskilt regulering i retsplejeloven.

Det er Dommerfuldmægtigforeningens opfattelse, at det er særdeles tvivlsomt om tidsbegrænset ansættelse af dommerfuldmægtige kan ske, henset til de særlige krav til uafhængighed og upartiskhed som ifølge EMK og grundloven gælder for alle jurister, som udøver dømmende myndighed, og at det i hvert fald er en så afgørende nyskabelse i det ansættelsesretlige system ved domstolene, at det formentlig ikke kan, og i hvert fald ikke bør, ske uden at der indføres udtrykkelig hjemmel hertil i retsplejeloven, herunder med stillingtagen til varigheden af den midlertidige ansættelse og vilkårene herfor.

Baggrunden for Domstolsudvalgets arbejde var i mangt og meget et krav om en adskillelse mellem den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt, således at domstolenes uafhængighed fremgik så klart og tydeligt som muligt. En væsentlig del af debatten vedrørte to afgørelser fra Højesteret vedr. sager afgjort af

konstituerede dommere, som samtidig var ansat i Justitsministeriet - omtalt i Domstolsudvalgets betænkning bl.a. på side 265 ff.

Domstolsudvalget lagde i alle sine overvejelser til grund, at dobbeltansættelser som domstolsjurist og som advokat eller i centraladministrationen ikke kan finde sted og at tidsbegrænset ansættelse af jurister ved domstolene kun kan finde sted med særlig lovhjemmel, under opsyn og administration af et uafhængigt organ (Dommerudnævnelsesrådet).

I det fremsatte forslag er der endvidere slet ikke taget stilling til længden af en eventuel tidsbegrænset ansættelse, herunder om der kan ske forlængelse. Dette er meget betænkeligt. Teoretisk består en risiko for meget kortvarige ansættelser. Den absolutte minimumsperiode må være tre måneder, jf. Domstolsudvalgets betænkning side 194. Forlængelse vil næppe kunne finde sted, jf. betænkningen s. 195, midt. Desuden bør der fastsættes en øvre grænse på 2-3 år jf. den statslige turnusordning (jf. cir. nr. 6945 af 6/12 1985 om omflytning af fuldmægtige i staten)

Der kan desuden næres visse betænkeligheder i relation til om forslaget om indbringelse for Den særlige Klageret er den rigtigste måde at sikre uafhængigheden på. Forslaget virker lidt bagvendt ved at skulle bringes i anvendelse, såfremt, der gives afslag på en ansøgning om (fast) ansættelse. Domstolsudvalgets løsning var Dommerudnævnelsesrådet. Dommerfuldmægtigforeningen har imidlertid forståelse for, at det vil kunne blive en meget tung proces, hvis Dommerudnævnelsesrådet eller et tilsvarende organ skulle ind i billedet i disse tilfælde.

Bestemmelsen bør dog nok præciseres derhen, at den finder ansættelse på ansøgeren, der er eller inden for de sidste xx måneder/år har været ansat i en tidsbegrænset stilling.

Ad § 1, nr. 14.

Ændring af § 325, stk. 4.

Dommerfuldmægtigforeningen kan tilsluttes sig ændringen.

Ad § 2

Ændring af lov om Domstolsstyrelsen.

Dommerfuldmægtigforeningen kan tilslutte sig ændringen. Som nævnt ovenfor, er de pågældende, såfremt de er medlemmer af DJØF, medlemmer af Dommerfuldmægtigforeningen.

Dog bemærkes, at der flere steder i udkastet anføres, at formål er "ændre sammensætningen af Domstolsstyrelsen bestyrelse". (side 5 øverst) "sammensætningen af bestyrelsen" (side 6 nederst) Det er vel mere korrekt at sige, at formålet er at udvide kredsen af valgberettigede og valgbare. På side 15 anføres, at vore vedtægter er ændret, så man "kan optages som medlem". Man er imidlertid automatisk medlem, hvis man er medlem af DJØF.

Ad § 3.

Ændring af retsafgiftsloven.

Dommerfuldmægtigforeningen kan tilslutte sig ændringen.

Generelt. Der skrives flere steder i udkastet "dommerfuldmægtig", selv om teksten både omfatter dommerfuldmægtige og retsassessorer (f.eks. side 15 l. afsnit). Enten bør retsplejelovens begreb "fuldmægtige" anvendes eller også begge betegnelser.

Med venlig hilsen

Janne P. Rasmussen

Int. modt.
24 SEP. 2009

Justitsministeriet
Att. Kontorchef Christina Toffegaard Nielsen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J.nr. 24.01-0642-2009
Ref. ALS/-
Tlf. 33 95 98 84
als@djoef.dk

Hørings svar over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven m.v.

22.09.2009

DJØF har modtaget Justitsministeriets brev af 2. september 2009 om høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven m.v.

Danmarks Jurist- og
Økonomforbund
Gothersgade 133
Postboks 2126
1015 København K

Indledende bemærkninger

Indledningsvis ønsker DJØF at fremhæve, at vi kun kan være enig i anbefalingerne fra Visionsudvalget.

Telefon 33 95 97 00
Telefax 33 95 99 99

Imidlertid er det DJØFs opfattelse, at anbefaling 3 og 4 i pkt. 2.1 ikke kræver ændring af retsplejeloven. Tværtimod taler anbefaling 4, der omhandler løbende konstruktiv feedback og evaluering af dommerfuldmægtigen for, at udgangspunktet om fastansættelse for dommerfuldmægtige fastholdes, ligesom DJØF har en forventning om, at ledelsen ved de enkelte embeder allerede i dag arbejder for at udvikle den enkeltes faglighed samt løbende give konstruktiv feedback som led i en fortløbende udviklings- og uddannelsesproces for den enkelte.

djoef@djoef.dk
www.djoef.dk

Byretskonstitutioner

DJØF er positive overfor Justitsministeriets og Domstolsstyrelsens ønske om som led i et karriereforløb at fremme muligheden for byretskonstitutioner.

DJØF finder dog anledning til at bemærke, at lovforslaget ikke omtaler samspillet mellem byrets- og landsretskonstitutioner, herunder hvilken betydning byretspræsidentens udtalelse vil få for muligheden for en senere landsretskonstitution.

Tidsbegrænset ansættelse

DJØF tager skarpt afstand fra, at lovforslaget åbner op for tidsbegrænset ansættelse som dommerfuldmægtig, idet retsplejelovens ansættelsesværn er en vigtig forudsætning for en dommerfuldmægtigs virke, ligesom det er en forudsætning i overenskomsten, at der også for dommerfuldmægtige er tale om tidsbegrænsede ansættelser.

DJØF anerkender Domstolsstyrelsens og Justitsministeriets ønske om nye tiltag inden for karriere- og kompetenceudvikling for domstolsjurister, og at der i den forbindelse i ganske særlige situationer kan være behov for at ansætte tidsbegrænset. Anbefalingen fra Visionsudvalget om, at domstolene skal være i stand til at tiltrække de bedste jurister opnås imidlertid efter DJØF's opfattelse ikke ved at ansætte tidsbegrænset.

Uanset baggrunden for at åbne op for at ansætte dommerfuldmægtige tidsbegrænset er denne ændring efter DJØF's opfattelse en væsentlig ændring af dommerfuldmægtiges ansættelsesvilkår. Vi skal derfor foreslå, at der indsættes en selvstændig bestemmelse i retsplejeloven, der udtrykkeligt omhandler muligheden for tidsbegrænset ansættelse ved domstolene, og at bestemmelsen udtrykkeligt angiver i hvilke situationer, der kan ansættes tidsbegrænset. Det er i hvert fald ikke tilstrækkeligt, at kriterierne for tidsbegrænset ansættelse kun fremgår indirekte ved en ændring af § 54a om proceduren ved afskedigelse.

Det bør under alle omstændigheder udtrykkeligt fremgå af retsplejeloven, at en tidsbegrænset ansættelse som dommerfuldmægtig forudsætter, at den pågældende har et ansættelsesforhold andetsteds, hvilket efter DJØF's opfattelse ligger i god tråd med pkt. 2.3.3. i lovforslaget, hvoraf det fremgår, at ønsket med bestemmelsen er at etablere mulighed for at **ansatte fra andre sektorer** i en kortere, tidsbegrænset periode kan føre tjeneste som dommerfuldmægtig.

Efter DJØF's opfattelse indebærer denne passus, at nyuddannede jurister ikke vil kunne ansættes i tidsbegrænsede stillinger. Et synspunkt, som DJØF helt kan tilslutte sig.

Endelig skal DJØF gøre opmærksom på, at udveksling mellem ansatte i centraladministrationen og domstolene vil kunne ske ved at indgå en turnusaftale, hvor ansatte i staten som led i en turnusordning ansættes ved domstolene samtidig med, at de får orlov fra deres hidtidige arbejdsplads.

Uanset, at lovforslaget lægger vægt på til, at et afslag på ansættelse, kan indbringes for den særlige klageret, giver dette efter Forbundets opfattelse ikke den samme ansættelsesretlige beskyttelse, som ligger i, at selve afskedigelsen skal bedømmes af den særlige klageret. Vurderingen af, undladelsen af at fastansatte en tidsbegrænset ansat (eventuelt med evalueringer på det jævne) kan således ikke antages at være lige så intensiv, som den vurdering der foretages, hvis en fastansat dommerfuldmægtig påtænkes afskediget.

Bemyndigelse af andre akademikere end dommerfuldmægtige til at behandle tinglysningssager

Det fremgår af lovforslagets pkt. 2.4.2.1, at medarbejderne ved Tinglysningssretten ikke er dommerfuldmægtige, da det ikke var muligt at rekruttere dommerfuldmægtige til Tinglysningssretten.

Det bemærkes, at problemet med at rekruttere dommerfuldmægtige til Tinglysningssretten kunne være løst ved at anvende dommerfuldmægtigenes brede

ansættelsesområde eller ved at indgå aftaler om, at dommerfuldmægtige gjorde delt tjeneste ved henholdsvis Tinglysningretten og nærliggende byretter.

Det skal endvidere bemærkes, at de medarbejdere, der i dag er ansat ved Tinglysningretten og som har en juridisk kandidateksamen, opfylder betingelserne for ansættelse som dommerfuldmægtig. Det kan på den baggrund undre, at det kræver lovændring at løse det i lovforslaget omtalte rekrutteringsproblem.

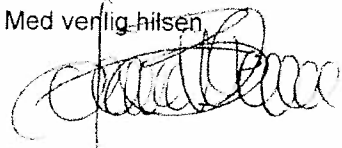
Lovændringen vil indebære, at det akademiske personale ved Tinglysningretten mister det ansættelsesværn, som dommerfuldmægtigene har, uddannelsen som dommerfuldmægtig og de tillæg der knytter sig til dommerfuldmægtigstillingerne. Det er en udvikling, som Forbundet ikke kan tiltræde.

Justitsministeriet anfører under pkt. 2.4.2.2., at under hensyn til beskrivelsen af de sager, som kan behandles af andre end retsassessorer og dommerfuldmægtige, kan ministeriet dog tilslutte sig Domstolsstyrelsens opfattelse om ændring af retsplejelovens § 19, stk. 4, hvis der ikke skal træffes afgørelse i tvister.

Som beskrevet i lovforslaget pkt. 2.4.1. om gældende ret var formålet med den dagældende § 17a, stk. 2 at frigøre det juridiske personale fra mere rutineprægede opgaver. Under henvisning til, at visse arbejdsopgaver på tinglysningområdet traditionelt har været varetaget af kontoruddannet personale, kan Forbundet under disse omstændigheder acceptere, at der åbnes op for, at også andet akademisk personale end dommerfuldmægtige behandler sager vedrørende tinglysning. Det er imidlertid en afgørende forudsætning for Forbundet, at denne mulighed begrænser sig til ansat akademisk personale ved Tinglysningretten, hvor sagsområdet er særegent.

Det er tillige en afgørende forudsætning for DJØF, at disse akademiske medarbejdere ikke træffer afgørelse i tvister. Det vil efter DJØF's opfattelse være hensigtsmæssigt, at der foretages en mere præcis afgrænsning af, hvilke sager andet akademisk personale kan behandle, særligt henset til, at der er tale om medarbejdere med juridisk baggrund.

Med venlig hilsen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ann Louise Steengaard', written over a horizontal line.

Ann Louise Steengaard

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

jm@jm.dk

DATO: 5. oktober 2009
J.NR.: 04-014702-09-1149
REF.: rmm-hfe

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift)

Ved e-mail af 2. september 2009 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Udkastet har været behandlet i Advokatrådets Procesretsudvalg. Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Ad § 1 nr. 14:

Forslagets § 1, nr. 14 indebærer, at den 2 årige overgangsregel, der blev indført i forbindelse med vedtagelsen af forældreansvarsloven i 2007 om de økonomiske betingelser i sager om ægteskab og forældremyndighed, jf. § 3 i lov nr. 500 af 6. juni 2007, gøres permanent og indføres i retsplejelovens § 325 stk. 4.

Reglen er udtryk for, at fri proces i sager omfattet af retsplejelovens kap. 42 også kan meddeles på baggrund af ansøgers eget indtægtsgrundlag og indtægtsgrænsen for enlige.

Advokatrådet kan tilslutte sig forslaget og finder det positivt, at forslaget ikke er udformet som en forlængelse af overgangsordningen, men indføres direkte i retsplejelovens kapitel 31 om retshjælp og fri proces.

Ad § 2:

Det fremgår af bemærkningerne til denne bestemmelse, at der har vist sig et behov for at ansætte andre akademiske medarbejdere end dommerfuldmægtige ved Tinglysningssretten, idet det ikke har været muligt at rekruttere dommerfuldmægtige til Tinglysningssretten.

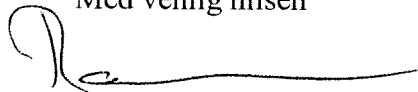
Advokatrådet skal hertil bemærke, at det er afgørende for Advokatrådet, at der sker en kvalitetssikring af det arbejde, der udføres i Tinglysningsretten, hvilket blandt andet kan ske ved, at retten besættes med dommerfuldmægtige, der gennemgår en intern uddannelse i Justitsministeriets regi. Det fremgår ikke af lovforslaget, hvad der er årsagen til, at det ikke har været muligt at rekruttere dommerfuldmægtige til Tinglysningsretten. Advokatrådet finder det imidlertid betænkeligt, at fravige udgangspunktet om, at sagerne behandles af en dommerfuldmægtig, og skal derfor anbefale, at det nøje overvejes, om der kan skabes alternativer til den foreslåede fremgangsmåde.

Ad § 3:

Forslagets § 3, nr. 1 indebærer, at domstolene nu får mulighed for at undlade at opkræve ny retsafgift, hvis overskridelse af 3-månedersfristen i retsafgiftslovens § 19, 1. pkt., hverken skyldes rekvirentens eller rekviritus' forhold.

Advokatrådet er enig i, at der er behov for at indføre den foreslåede ændring således, at der ikke skal betales et nyt fogedagebyr i den situation, hvor 3-månedersfristen er overskredet på grund af forhold, som rekvirenten ikke har indflydelse på, herunder fogedretternes berammelsestider. Justitsministeriet kunne evt. overveje, at regne fristen fra det tidspunkt, hvor det første berammede fogedretsmøde afholdes.

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

H.C. Andersens Boulevard 45
1553 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

28. september 2009

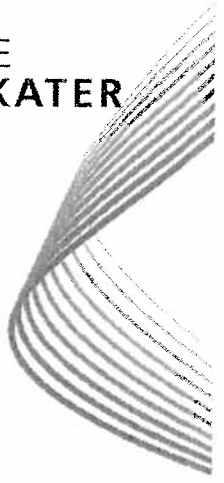
Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift).

1. Indledning

Justitsministeriet har den 2. september 2009 (j.nr. 2009-740-0371) sendt udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift) med anmodning om eventuelle bemærkninger senest den 24. september 2009.

Lovudkastet indeholder følgende forslag:

- Forslaget går *for det første* ud på at give mulighed for byretskonstitutioner i uddannelsesøjemed og tidsbegrænset ansættelse af dommerfuldmægtige med henblik på at justere dommeruddannelsen.
- *For det andet* foreslås det, at andre akademikere end dommerfuldmægtige kan bemyndiges til at behandle alle tinglysningssager ved Tinglysningssretten, hvis der ikke skal træffes afgørelse i tvistigheder.
- Formålet med forslaget er *for det tredje* at begrænse forbuddet i retsplejelovens § 32 mod at sende tekstbeskeder under retsmøder, så det som udgangspunkt bliver tilladt for bl.a. advokater at sende tekstbeskeder under retsmøder.
- I forslaget indgår *for det fjerde* et forslag om at videreføre den nuværende ordning for samlevende med hensyn til de økonomiske betingelser for fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed.
- *For det femte* foreslås det at give domstolene mulighed for at undlade at opkræve den fornyede retsafgift, der skal betales, når kreditor fremsætter en anmodning om et nyt retsforfølgesskridt i en fogedsag senere end 3 måneder efter sagens start.
- Endelig *for det sjette* går forslaget ud på at skabe hjemmel til at gennemføre artikel 13 i det såkaldte servicedirektiv i dansk ret.

2. Danske Advokaters bemærkninger

Danske Advokater skal - efter drøftelse med Danske FAMILIEadvokater, Danske BOLIGadvokater og Danske INKASSOadvokater - bemærke følgende vedrørende de enkelte dele af lovudkastet:

Byretskonstitutioner (§ 1, nr. 8 og 9)

Danske Advokater støtter overordnet forslaget om at indføre mulighed for byretskonstitutioner i uddannelsesøjemed, herunder for advokater, og den bagvedliggende tanke om det naturlige i så at sige at "gå ind og ud" af Danmarks domstole og dermed fremme vekselvirkningen mellem domstolene på den ene side og bl.a. advokatgerningen på den anden side.

Danske Advokater finder den foreslåede varighed af konstitutionsperioden på 4 måneder passende.

Som erhvervsorganisation for advokatvirksomheder har Danske Advokater som sin ene hovedopgave at udvikle advokaterhvervet i Danmark, og man har i den forbindelse betydelig fokus på bl.a. advokaters efteruddannelse og kompetenceudvikling.

Danske Advokater medvirker gerne til at fremme vekselvirkningen mellem domstolene og advokatgerningen, og man indgår gerne i en dialog med Domstolsstyrelsen og Justitsministeriet om, hvordan man fremover i endnu højere grad end hidtil kan sikre denne vekselvirkning. Herudover finder man det af afgørende betydning, at der til stadighed arbejdes på at sikre en gensidig indsigt i og forståelse for den måde, henholdsvis dommere og advokater arbejder på, og de særlige forhold, der gælder for disse.

Det kan i tilknytning hertil oplyses, at Danske Advokater er i dialog med Domstolsstyrelsen om bl.a. kompetenceudvikling og udveksling af medarbejdere.

Behandling af tinglysningssager (§ 1, nr. 1)

Baggrunden for forslaget om at præcisere i retsplejeloven, at man kan bemyndige andre akademikere end dommerfuldmægtige til at behandle tinglysningssager - forudsat at der ikke skal træffes afgørelse i tvistigheder - er ifølge lovudkastets almindelige bemærkninger, pkt. 1.1. og 2.4.2., at der har vist sig behov for at ansætte andre akademiske medarbejdere end dommerfuldmægtige ved Tinglysningssretten, da det ikke har været muligt at rekruttere dommerfuldmægtige til Tinglysningssretten.

Det fremgår endvidere, at de pågældende akademiske medarbejdere har enten en juridisk kandidatexamen eller en eksamen som cand. merc. jur. og er ansat med Tinglysningssretten som ansættelsesområde i modsætning til dommerfuldmægtige, der er ansat med domstolene som ansættelsesområde.

Danske Advokater finder i den forbindelse anledning til at bemærke, at tinglysning reelt indebærer en domstolsprøvelse af juridisk karakter, og ud fra en overordnet betragtning kan det være retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at overlade kompetencen til at udføre juridisk arbejde ved domstolene til andre end dommere, retsassessorer og dommerfuldmægtige, der er uafhængige.

Danske Advokater skal derfor betone vigtigheden af, at den manglende rekruttering af dommerfuldmægtige til Tinglysningssretten på grund af den geografiske placering i Hobro ikke på nogen måde kommer til at indebære en forringelse af den prøvelse, der sker. Man går således ud fra, at det sikres, at den enkelte medarbejder har de fornødne faglige forudsætninger og erfaring sammenholdt med, hvilke sager der erfaringsmæssigt giver anledning til vanskeligheder.

Transmission af tekst under retsmøder (§ 1, nr. 4)

Det er efter Danske Advokaters opfattelse væsentligt, at rettens professionelle aktører, herunder advokater, har de bedst mulige vilkår for at udføre deres arbejde, og at disse aktører kan kommunikere elektronisk, når det har et sagligt og hensigtsmæssigt formål, og der ikke er afgørende hensyn, som taler imod det.

Der henvises i den forbindelse til de høringssvar som henholdsvis Advokatrådet og Landsforeningen af Beskikkede Advokater (nu Landsforeningen af Forsvarsadvokater) afgav i forbindelse med lov nr. 518 af 6. juni 2007.

På den baggrund støtter Danske Advokater forslaget om at undtage advokater, anklagere, bevogtningspersonale, herunder polititjenestemænd, tolke og journalister omfattet af retsplejelovens § 172, stk. 1, 2 eller 4 fra forbuddet mod at transmittere tekst under retsmøder.

Den foreslåede bestemmelse indebærer dog, at retten på ethvert tidspunkt (af egen drift eller efter begæring og både inden retsmødets start og under retsmødet) efter en konkret vurdering kan forbyde bl.a. advokater at transmittere tekst under retsmødet. Afgørelsen skal træffes ved kendelse.

Danske Advokater finder det ud fra en overordnet betragtning betænkeligt at indskrænke advokaters adgang til at bruge tekniske apparater i forbindelse med et retsmøde. Der er ikke i lovudkastets bemærkninger angivet nogle nærmere kriterier for, hvornår retten efter en konkret vurdering kan forbyde en advokat at transmittere tekst under et retsmøde. I lovforslagets specielle bemærkninger til den foreslåede bestemmelse er der alene henvist til, at retten har mulighed for at varetage det samme hensyn, som er formålet med det generelle forbud mod at transmittere tekst; nemlig at forebygge risiko for ulovlig brug af mobiltelefoner m.v.

Danske Advokater er i øvrigt ikke bekendt med tilfælde, hvor advokaters brug af tekniske apparater har haft en ulovlig karakter eller givet anledning til problemer i øvrigt.

Herudover er der i lovudkastet ikke gjort op med betydningen af et forbud i forhold til gennemførelsen af retsmødet.

Økonomiske betingelser for fri proces i sager om ægteskab og forældremyndighed (§ 1, nr. 14)

Der er tale om en videreførelse af den nugældende overgangsordning (der kun løber indtil den 30. september 2009), som ikke giver Danske Advokater anledning til bemærkninger.

I tilknytning hertil skal Danske Advokater pege på, at erfaringerne med forældreansvarsloven allerede viser, at det bør overvejes at sikre mulighed for at få dækket omkostninger til advokatbistand efter fri proces reglerne ved sagernes behandling i statsforvaltningen.

Retsafgift i fogsager – undtagelse til 3-månedersreglen (§ 3)

Baggrunden for forslaget om at give domstolene mulighed for at undlade at opkræve ny retsafgift, hvis overskridelse af 3-måneders fristen i retsafgiftsloven § 19, 1. pkt., hverken skyldes rekvirentens eller rekviritus' forhold, er ifølge de almindelige bemærkninger (pkt. 5.2.) begrundet i, at stigningen i antallet af verserende sager, herunder fogsager, efter domstolsreformens gennemførelse i 2007 har medført længere berammelsestider ved fogedretterne. Det forekommer derfor, at det første retsmøde i en fogsag berammes senere end 3 måneder efter, at rekvirenten har betalt retsafgiften, og at 3-månedersfristen derfor allerede er udløbet på tidspunktet for retsmødet.

Justitsministeriet har anført, at rekvirenten efter ministeriets opfattelse ikke bør påføres ekstra omkostninger i form af retsafgifter, der alene skyldes fogedrettens forhold.

Danske Advokater er enig i, at der ikke bør opkræves ny retsafgift ved overskridelser af 3-månedersfristen, der hverken skyldes rekvirentens eller rekviritus' forhold, men derimod fagedrettens berammelsestider.

I den forbindelse bemærkes, at Domstolsstyrelsen den 22. september 2009 har offentliggjort nøgletal for domstolene 1. halvår 2009. Det fremgår heraf bl.a., at især antallet af konjunktur-betingede sager er stedet markant i lyset af den økonomiske krise, og at sagsbehandlingstiden i fogsager i perioden fra 2006 til 2009 er steget markant.

Det fremgår endvidere af de almindelige bemærkninger i lovudkastet, at regeringen bl.a. ved finansloven for 2009 tog initiativer til en styrkelse af domstolene, og at det på den baggrund forventes, at berammelsestiderne generelt vil falde ved domstolene.

Hertil bemærkes, at Domstolsstyrelsen i forbindelse med offentliggørelsen af de seneste nøgletal har tilkendegivet, at man endnu ikke har set effekten af merbevillingen, men at man vurderer, at den vil bidrage til at vende udviklingen, dog således at det efter styrelsens opfattelse vil tage 2-3 år med det nuværende antal medarbejdere at nedbringe bunkerne.

Danske Advokater ser frem til en flerårsaftale for domstolene i løbet af efteråret 2009, der kan være med til at stabilisere situationen ved domstolene.

Det er Danske Advokaters opfattelse, at domstolene i Danmark har brug for et permanent, økonomisk løft af en betragtelig størrelse, når der om kort tid indledes politiske forhandlinger om en flerårsaftale for domstolene. Samtidig er det vigtigt, at der skrues op for de effektiviseringsstiltag, som domstolene har sat i gang. Domstolenes effektivitet har meget stor betydning både for kvaliteten af vores retssamfund og for borgernes oplevelse heraf, men også for vore medlemmers daglige arbejde ved domstolene.

Særligt med hensyn til formuleringen af den foreslåede bestemmelse skal Danske Advokater bemærke, at det – henset til bestemmelsens formål og til det, der er anført i bemærkningerne – forekommer mere rigtigt at formulere bestemmelsen i retsafgiftslovens § 19, 2. pkt., således: "Afgiften opkræves ikke, hvis overskridelsen af 3 måneders fristen hverken skyldes rekvirentens eller rekviritus' forhold."

Danske Advokater skal i øvrigt pege på muligheden for alternativt at regne fristen i retsafgiftslovens § 3 fra et senere tidspunkt, f.eks. fra det tidspunkt, hvor sagen blev foretaget eller forsøgt foretaget – det vil sige fagedretsmødet.

I den forbindelse bemærkes, at det opleves som et stort problem, at de lange berammelses- og sagsbehandlingstider i fagedretten ofte bevirker, at gebyrer mistes, før en sag overhovedet er blevet berammet, og at det ud fra en retssikkerhedsmæssig betragtning indebærer en risiko for, at nogen fravælger f.eks. advokatinkasso med den dertil hørende retssikkerhed for debitorerne til fordel for mere uautoriserede inkassoformer.

Et andet alternativ – henset til de lange berammelses- og sagsbehandlingstider – kunne være at forlænge fristen fra 3 til eksempelvis 6 måneder.

Herudover foreslås det, at lovforslagets § 3 træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Med venlig hilsen

Helle Hübertz Krogsøe
vicedirektør/retschef

23. september 2009

Sagsnr. 2009-740-0371 – Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift).

Ved brev af den 2. september 2009 har Justitsministeriet anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om en udtalelse vedr. ovennævnte udkast til ændring af retsplejeloven m.fl.

Landsforeningen har ved en tidligere påtænkt ændring af retsplejeloven, sagsnr. 2005-749-0084 – forbud mod mobiltelefoner m.v. i retslokaler og ophævelse af rettergangsbøder, afgivet høringssvar, hvori Landsforeningen fandt det betænkeligt, at det dengang tiltænkte forbud kunne udstrækkes til også at gælde advokater.

Det fremgår af bemærkningerne til det nuværende lovforslag, at ulovlig brug af bl.a. mobiltelefoner udgør en trussel mod den sikkerhed og tryghed, som vidner, lægdommere, brugere og ansatte hos domstolene bør nyde.

Landsforeningen har forståelse for hensynet bag et forbud mod transmission af tekst for andre end aktørerne, idet der i særlige sager kan være anledning til at forbyde transmission af tekst under et retsmøde.

Med en vedtagelse af det nuværende lovudkast, vil der således primært gælde et generelt forbud for andre personer end de i § 32, stk. 3, 1. pkt. nævnte mod at transmittere tekst under retssagen, medmindre retten undtagelsesvis tillader dette.

Det skal dog bemærkes, at bestemmelsen tillige hjemler, at retten på ethvert tidspunkt, kan udvide forbuddet til også at gælde de i lovudkastets § 32, stk. 3, 1. pkt. nævnte personer, heriblandt advokater.

Landsforeningen finder det generelt betænkeligt, at tillade en indskrænkelse af advokaters adgang til brug af tekniske apparater i forbindelse med et retsmøde. Landsforeningen skal hertil bemærke, at der under et retsmøde kan opstå situationer, hvor det

er nødvendigt at undersøge spørgsmål, som kræver at der transmitteres tekst under retsmødet.

Landsforeningen har særligt hæftet sig ved ordlyden af den foreslåede § 32, stk. 3, hvorefter retten på "*ethvert tidspunkt*" kan lade forbuddet omfatte advokater. Landsforeningen bemærker endvidere, at denne formulering ikke særligt begrænser rettens adgang til at udvide forbuddet.

Det bemærkes, at Landsforeningen ikke er bekendt med tilfælde, hvor advokaters brug af tekniske apparater, har medført en trussel mod vidner mv. eller påvirket afviklingen af retssagen i øvrigt. Der bør således allerede på denne baggrund ikke være anledning til at lade advokater være omfattet af forbuddet mod transmission af tekst under retsmødet.

I relation til forslaget om at videreføre overgangsordningen vedrørende de økonomiske betingelser for fri proces i sager om ægteskab og forældremyndighed kan Landsforeningen tilslutte sig forslaget.

Landsforeningen finder afslutningsvis ikke grundlag for at komme med bemærkninger til lovforslagets øvrige ændringer.

Henrik Stagetorn

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret
E-mailes til jm@jm.dk

STRANDGADE 56
DK-1401 KØBENHAVN K
TEL. +45 32 69 88 88
FAX +45 32 69 88 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

DATO 2/10-09
J.NR. 540.30/21511j

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift)

Institut for Menneskerettigheder har den 3. september 2009 modtaget udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift) med anmodning om en udtalelse.

Af indledningen til lovforslagets almindelige bemærkninger fremgår bl.a., at

” Lovforslaget går ud på at give mulighed for byretskonstitutioner i uddannelsesøjemed og tidsbegrænset ansættelse af dommerfuldmægtige med henblik på at justere dommeruddannelsen i lyset af de krav, som domstolenes opgave og rolle stiller, samt de krav, som medarbejderne stiller til domstolene som arbejdsplads. Da der har vist sig behov for at ansætte andre akademiske medarbejdere end dommerfuldmægtige ved Tinglysningssretten, har lovforslaget endvidere til formål at præcisere i retsplejeloven, at de pågældende medarbejdere kan bemyndiges til at behandle alle tinglysningssager ved Tinglysningssretten, hvis der ikke skal træffes afgørelse i tvistigheder.”

Anvendelsen af konstituerede dommere er indgående behandlet i Domstolsudvalgets betænkning¹, herunder i relation til såvel grundlovens §§ 3 og 64 som Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 6, stk. 1, 1. pkt. Betænkningen lå til grund for senere omfattende ændringer i retsplejeloven, herunder oprettelse af Domstolsstyrelsen og Dommerudnævnelsesrådet.

---

¹ Betænkning 1319, 263-315 (1996)

Det er Institutets opfattelse, at tidsbegrænset ansættelse af dommerfuldmægtige ud fra retssikkerhedsmæssige hensyn bør reguleres direkte i retsplejeloven. En sådan regulering ligger efter Institutets opfattelse i forlængelse af de hensyn, som lå bag Domstolsudvalgets betænkning.

Efter Institutets vurdering giver udkastet til forslaget herudover ikke anledning til bemærkninger af menneskeretlig karakter.

Det bemærkes herved, at ansættelsen af fuldmægtige, der ikke er dommerfuldmægtige, må mødes med en vis principiel betænkelighed, eftersom det i praksis er vanskeligt at adskille sagsbehandling uden tvistløsning fra sagsbehandling med tvistløsning. Da sagsbehandling i Tinglysningssretten må anses for forholdsvis særegen, finder Institutet ikke tilstrækkeligt grundlag for andet end at tage forslaget til efterretning i forventning om, at en tilsvarende ordning ikke senere anvendes på andre retsområder.

Der henvises til j.nr. 2009-740-0371.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen
Direktør

Jette Lyngsø Frank**Fra:** Henrik F. Ahlers [hfa@ac.dk]**Sendt:** 22. september 2009 22:53**Til:** Justitsministeriet**Emne:** Høring over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, m.m.l**Att: Jette Lyngsø Frank**

Justitsministeriet har ved mail af 2. september 2009 udsendt høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannel-se, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægte-skab eller forældremyndighed og retsafgift).

Liberale Erhvervs Råd (LER) står ganske vist ikke på høringslisten, men som interesseorganisation for knapt 15.000 selvstændige erhvervsdrivende liberale akademikere, der i deres daglige arbejde har ledelsesansvar, skal LER tillade sig at bemærke, at vedrørende indstilling mhp. Justitsministeriets beskikkelse af medlemmer til Domstolsstyrelsens bestyrelse, skal det fra LER's anbefales, at udpegning af medlemmer med særlig ledelses- samt samfundsmæssig indsigt jfr. §4, stk. 2 bør hvile på en indstillingsprocedure, der entydigt omfatter parter med kvalifikationer på dette område, dvs. i tillæg til nævnte Landsarbejdsrådet og Rektorkollegiet.

Det må i øvrigt formentlig bero på en lapsus, at man fra ministeriets side ikke har været opmærksom på, at Landsarbejdsrådet i 2003 har skiftet identitet til Beskæftigelsesrådet.

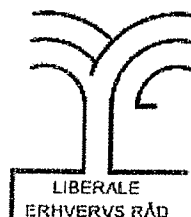
Med venlig hilsen

Henrik Fausby Ahlers

Chefkonsulent, videnadvokat, MMCR

Liberale Erhvervs Råd

- Nørre Voldgade 29 • Postboks 2192
- 1017 København K • Tlf. 33 69 40 44
- Tlf. direkte 22 49 58 70
- Internet www.liberaleerhverv.dk
- e-mail hfa@ac.dk

Justitsministeriet
Slotholmsgade 10
1216 København K.

24. september 2009

Transmission af tekst under retsmøder

Danske Mediers Forum har med tak modtaget Justitsministeriets forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter. Danske Mediers Forum skal indledningsvis bemærke, at høringsvaret begrænser sig til bemærkninger vedrørende ændringen af bestemmelsen i retsplejelovens § 32 om transmission af tekst under retsmøder m.v.

Modifikation af forbuddet mod at sende tekst under retsmøder

Det er essentielt for mediernes nyhedsformidling fra retssager af offentlig interesse, at journalister løbende kan sende tekstbeskeder til redaktionerne om sagens udvikling og udfald, således at redaktionerne har mulighed for at tilrettelægge og opdatere nyhedsfladen i takt hermed. Danske Mediers Forum bifalder derfor forslaget om at begrænse retsplejelovens forbud mod at sende tekstbeskeder under retsmøder, jf. § 32 stk. 1, 2. pkt., så udgangspunktet fremover vil være, at advokater, anklagere, tolke og redaktører og redaktionelle medarbejdere omfattet af retsplejelovens § 172, stk. 1, 2 eller 4, kan sende tekstbeskeder under retsmøder uden særskilt tilladelse fra retten.

Denne præcisering og modifikation af det gældende forbud mod at sende tekstbeskeder fra retsmøder er i fin overensstemmelse med de anbefalinger, som Domstolsstyrelsens arbejdsgruppe om anvendelse af mobiltelefoner m.v. i retslokaler fremkom med i januar 2008, og som blev udmøntet i en konkret vejledning til domstolene. Danske Mediers Forum var som bekendt repræsenteret i arbejdsgruppen.

I betragtning af at arbejdsgruppens anbefalinger siden januar 2008 har lagt rammerne for den praktiske administration af reglerne om anvendelse af mobiltelefoner, notebooks m.v. i retslokalerne, finder sammenslutningen det såvel hensigtsmæssigt som rigtigt, at disse retningslinjer fremover lovfæstes.

Arbejdsgruppens anerkendelse af pressens legitime behov for at kunne medbringe samt anvende deres arbejdsredskaber i form af mobiltelefoner, bærbare pc'er m.v. har stor betydning for mediernes arbejdsvilkår og dermed for offentlighedens adgang til rettidig og korrekt information om væsentlige retssager. Det er derfor vigtigt, at rettens nedlæggelse af et eventuelt forbud mod teksttransmission har undtagelsens karakter. Inden et forbud beslattes, bør det overvejes, om der kan være andre tiltag, der vil forhindre en unødigt påvirkning af sagens behandling i retten uden at sætte mediernes mulighed for at transmittere tekst til redaktionerne og derved informationsformidlingen til offentligheden på spil. Retsplejelovens regler indeholder fx regler, der giver retten mulighed for at udelukke tilhørere, hvis opførsel virker forstyrrende.

Danske Mediers Forum står naturligvis til rådighed såfremt en uddybning af disse synspunkter ønskes. Henvendelse herom kan rettes til seniorkonsulent, cand.jur. Christina Moshøj på tlf. 33 97 42 61 eller e-mail cm@danskedagblade.dk.

Med venlig hilsen

Danske Mediers Forum

Ebbe Dal
Adm. direktør, DDF

Holger Rosendal
Sekretariatsleder, Digitale Publicister

Jmt. Md.
18 SEP 2009

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

J. nr.: 2009-000-110
Sagsbehandler: ASL

16 SEP. 2009

POLITIAFDELINGEN

Juridisk Sekretariat

Polititorvet 14
1780 København V

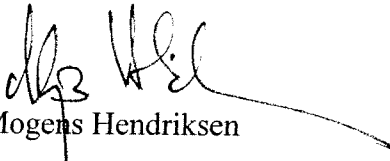
Telefon: 3314 8888
Telefax: 4515 0006

E-mail: politiafd@politi.dk
Web: www.politi.dk

Ved skrivelse af 2. september 2009 (sagsnr. 2009-740-0371) har Justitsministeriet anmodet Rigspolitiet om en udtalelse vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift).

I den anledning kan det oplyses, at Rigspolitiet ikke har bemærkninger til det fremsendte forslag.

Med venlig hilsen

Mogens Hendriksen
politimester

RIGSADVOKATEN

Justitsministeriet
Lovafdelingen
Procesretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. Mdt.
23 SEP. 2009

DATO 21. september 2009

JOURNAL NR.

RA-2009-510-0008

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: HAF

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Ved brev af 2. september 2009 (j.nr. 2009-740-0371) har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgifter).

I den anledning skal jeg meddele, at rigsadvokaturen ikke har bemærkninger til udkastet.

Jørgen Steen Sørensen

Jette Lyngsø Frank

Fra: Emil M. Jelstrup [emjelstrup@hotmail.com]

Sendt: 25. september 2009 00:00

Til: Justitsministeriet

Emne: Vedr. udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven m. v. (Deres sagsnr. 2009-740-0371)

Til Justitsministeriet

Jeg skal på vegne af Retspolitisk Forening meddele, at foreningen kan tiltræde de foreslåede ændringer af retsplejeloven m.v. (Dommeruddannelse, transmission af tekst under retsmøder, fri proces i sager om ægteskab eller forældremyndighed og retsafgift), jf. Deres sagsnr. 2009-740-0371.

Med venlig hilsen

Emil M. Jelstrup
Sekretær for Retspolitisk Forening

Saml alle vennerne fra Hotmail, Facebook og Myspace på Messenger [Læs mere her.](#)

Via e-mail: jm@jm.dk

Justitsministeriet

Slotsholmsgade 10

1216 København K.

Att. Jette Lyngsø Frank/Christina Toftegaard Nielsen

08.09.2009

09-0985

JABJ

**Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om
Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter – Justitsministeriets sagsnr. 2009-740-0371**

FTF har den 2. september 2009 modtaget ovennævnte lovforslag i høring.

Efter nærmere at have gennemgået forslagene kan det meddeles, at FTF ikke har nogen kommentarer hertil. Dette skyldes, at FTF enten bifalder lovforslagene i deres nuværende udformning, eller at disse falder uden for vores naturlige arbejds- og/eller interesseområde.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Jakob Bjerre

Advokat

Ebru Abay

Fra: Lene Mickelborg Petersen [LMP@DADL.DK]
Sendt: 22. september 2009 11:02
Til: Lone Kjær Jensen; Justitsministeriet
Emne: SV: Høringssvar til AC vedr. ændring af retsplejeloven
Vedhæftede filer: Høringssvar til AC vedr. ændring af retsplejelovn [DOK286937].DOC

Voila.

Lægeforeningen **Lene Mickelborg Petersen**

Sagsbehandler
 Juridisk Sekretariat
 Lægeforeningen
 Kristianiagade 12
 2100 København Ø
 Tlf.: 35 44 85 00
 Tlf.: 35 44 82 30 (Direkte)
 Fax.: 35 44 85 13
 E-mail: imp@dadl.dk
 Web: <http://www.laeger.dk>

 Tænk på miljøet, før du printer.

Fra: Lone Kjær Jensen
Sendt: 22. september 2009 10:51
Til: Lene Mickelborg Petersen
Emne: SV: Høringssvar til AC vedr. ændring af retsplejeloven

kan jeg få det som en wordfil? kan ikke arbejde med pdf-filer...

Lone

 Højreklik her for at hente billeder. For at beskytte dine personlige oplysninger har

Lone Kjær Jensen

Sekretær
 Juridisk Sekretariat
 Lægeforeningen
 Kristianiagade 12
 2100 København Ø
 Tlf.: 35 44 85 00
 Tlf.: 35 44 82 26(Direkte)
 Fax.: 35 44 85 13
 E-mail: lkj@dadl.dk
 Web: <http://www.laeger.dk>

 Tænk på miljøet, før du printer.

Fra: Lene Mickelborg Petersen
Sendt: 21. september 2009 11:17
Til: Lone Kjær Jensen
Emne: Høringssvar til AC vedr. ændring af retsplejeloven

Kære Lone.

Vil du lægge vedhæftede høringssvar på laeger.dk?

Hilsen
Lene

Akademikernes Centralorganisation
Nørre Voldgade 29
1017 København K

Vedr.: J.nr. 2009-740-0371

AC har per mail den 2. september 2009 anmodet om en udtalelse vedrørende Justitsministeriets udkast til et forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Domstolsstyrelsen og lov om retsafgifter.

I denne anledning skal Lægeforeningen udtale, at foreningen ikke har bemærkninger til det fremsendte udkast til lovændringsforslag.

Med venlig hilsen

Nils Michelsen

Juridisk Sekretariat
17. september 2009

Jr. 2008-6239/286937
NM/LMP

Domus Medica
Kristianiagade 12
2100 København Ø

Tlf.: 3544 8500
Tlf.: 3544 8215 (direkte)
E-post: dadl@dadl.dk
E-post: nmc@dadl.dk (direkte)
Fax: 3544 8513
www.laeger.dk